

Horyzonty Polityki
2022, Vol. 13, N° 42

Edytorial Instrumenty regulacyjne a skuteczność polityk publicznych

Zapraszamy do kontynuacji lektury tekstów z obszaru systemów stanowienia prawa, których omawianie rozpoczęliśmy w numerze poprzednim (HP 2021/41). Prezentowane artykuły z różnych perspektyw analizują instrumenty prawne mające służyć osiągnięciu celów w poszczególnych sektorach polityki publicznej. W myśl podejścia interdyscyplinarnego wychodzimy bowiem z założenia, że rozważania na temat tworzenia i stosowania aktów normatywnych nie powinny być uznawane za domenę zarezerwowaną jedynie dla prawników.

Nikogo nie trzeba przekonywać, że umiejętne stosowanie zarówno tradycyjnych, jak i nowatorskich narzędzi regulacyjnych może przyczynić się do zwiększenia skuteczności działania współczesnych państw, a negatywnie rozumiany formalizm nigdy nie powinien stanowić bariery dla sprawnego rozwiązywania istotnych problemów społecznych. Wystarczy, że procesy decyzyjne są warunkowane (utrudniane, blokowane) przez takie czynniki jak np. bieżąca gra polityczna, ograniczenia budżetowe czy głośno manifestowane (i często wzajemnie wykluczające się) żądania różnych grup społecznych.

Konieczność szybkiego i elastycznego reagowania na zmiany technologiczne (np. cyfryzacja), ekonomiczne (np. nowe formy zatrudnienia) czy społeczno-kulturowe (np. nowe postawy i oczekiwania obywateli jako odbiorców usług publicznych) sprawia, że tradycyjne formy działania władzy ustawodawczej i wykonawczej nie zawsze gwarantują sprawną realizację zadań publicznych. Z drugiej strony, w niektórych sytuacjach to właśnie instytucje państwowe odgrywają lub raczej powinny odgrywać rolę rzeczników innowacji w promowaniu korzystnych postaw i zachowań społecznych.

W poszukiwaniu sposobów na podniesienie skuteczności regulacji instytucje publiczne mają wciąż wiele do zrobienia, a sam proces wdrażania i doskonalenia nowych instrumentów nigdy nie powinien być uznany za zakończony. Szczególnie istotna jest w tym kontekście umiejętność wyciągania wniosków z popełnianych błędów lub korzystania z doświadczeń instytucji mierzących się z podobnymi problemami w innych krajach. Miejmy nadzieję, że rozwój interdyscyplinarnych badań naukowych w tym zakresie będzie impulsem, który znajdzie odzwierciedlenie w praktyce. Zbliżonej tematyce będzie poświęcone także następane wydanie „Horyzontów Polityki”.

Mateusz Pękala
redaktor tematyczny numeru